

FILOSOFISCHE GESPREKSVRAGEN

(N)IETS (GAEA SCHOETERS)

Filosofen denken al eeuwen na over wat niets nu precies is. Onder andere de Griekse filosoof Parmenides stelde zich vragen bij wat is en wat niet is en is bekend van zijn uitspraak "Het zijn is, het niet-zijn is niet." Ook kinderen houden van deze filosofische paradox.

Denkexperimenten vooraf

Denkexperimenten zijn prikkelende proefjes om je aan het denken te zetten. Ze spelen zich uitsluitend af in je hoofd en dagen de realiteit uit. Je hoeft er maar eentje uit te kiezen om je publiek perplex te laten staan.

- Experimenteer en denk 1 minuut aan niets. Spreek daarna met elkaar of dat lukte. Waaraan dacht je of dacht je niet? Is het mogelijk om aan niets te denken? Kan je uitleggen waarom?
- Experimenteer en laat een lege tafel zien of gebruik een lege stoel. Laat de kinderen zeggen of tekenen wat er op de tafel/stoel ligt. Wat is dat, niets? Kan je dat zien?
- Experimenteer en vraag de kinderen om één ding op te schrijven wat er de voorbije twee minuten is gebeurd. Verzamel op het bord of laat voorlezen. Kan er ook niets gebeuren? Hoe ziet dat eruit?

Over iets en niets

- Is het mogelijk om aan niets te denken?
- "Niets bestaat niet, concludeert de kat. Zodra je erover nadenkt, is er iets.": wat wil de kat zeggen? Ben je het daarmee eens of oneens?
- Is er altijd iets?
- Is niets een getal, een voorwerp, een gevoel?
- Kan je 'niets' zien?
- Wat doe je als je niets doet?
- Stel dat er vandaag niets zou gebeuren, hoe ziet je dag er dan uit?
- Is er eerder iets of niets?

FILOSOFEREN EN TEKENEN MET MARK ROTHKO EN HET BOEK (N)IETS

Over Mark Rothko

Rothko (1903-1970) was een abstract expressionist. Je kent hem vast van zijn gigantische doeken die bestaan uit grote kleurvlakken. Sommige van zijn schilderijen bedekken een hele museummuur. Rothko hoopte op die manier dat het voor de kijker zou voelen alsof ze in het schilderij konden gaan staan. Het ging de kunstenaar niet om het abstracte, maar wel om de emoties die de kleuren en de kunstwerken bij de toeschouwer opriepen. Hij koos vaak twee of drie contrasterende tinten en schilderde ze in een rechthoek of vierkant op een monochrome achtergrond. De doeken zinderen van kleur, je moet ze in het echt kunnen zien om er helemaal in opgezogen te worden.

Lopen in een schilderij

De illustraties van Gerda Dendooven zijn geïnspireerd op Rothko. In het tweede verhaal staat zelfs letterlijk: "Ergens, misschien wel in een schilderij van Rothko, lopen een kat en een hond naast elkaar. Eindeloos rood strekt de vlakke zich voor hen uit, om dan over te vloeien in een felgele lucht. Alleen een dunne witte lijn scheidt de aarde van de hemel, alsof iemand daar het einde wou markeren, of misschien eerder het begin."

Eerst kijken

Bekijk de prent in het boek bij het begin van het verhaal Niets. Bekijk ook de volgende prenten. Zie je iets veranderen? Neem er dan het schilderij 'Orange and Yellow' bij. Welke gelijkenissen en verschillen zie je? Zou er een kader rond dit schilderij passen?

Zelf een schilderij maken

1. Neem een blad papier, verf, wasco's, penseel en sponsje.
2. In het boek (N)iets wordt de hond blij van 'niets'. Welk gevoel krijg jij wanneer je denkt aan 'niets'? Schrijf dat op een kladblaadje.
3. Kies 3 kleuren die het best bij dat gevoel passen.
4. Ga nu aan het werk zoals in dit filmpje: <https://www.youtube.com/watch?v=cU7dCPfX0fQ>
5. Stel de tekeningen tentoon. Wie heeft dezelfde kleuren gebruikt? Gaat het ook om hetzelfde gevoel?
6. Filosofer: Zie je nu iets of niets?

FILOSOFEREN EN TEKENEN MET MARK ROTHKO EN HET BOEK (N)IETS

OPTIE: levensgroot

Werk je met een hele klas? Waarom dan niet een levensgroot schilderij maken? Laat de kinderen slechts 1 kleur kiezen en een A4 of A3 inkleuren met die kleur. Voor een nog interessanter resultaat, kan je hen de opdracht geven om tinten van die kleur (groen, grasgroen, bordgroen, lichtgroen, donkergroen, kaki,...) te verwerken in hun tekening.

Hang de tekeningen naast en onder elkaar op tegen een wand. Hang de tekeningen van eenzelfde kleur naast elkaar zodat ze opnieuw één vlak vormen. Laat hier en daar een opening tussen enkele tekeningen, zodat een fijne lijn ontstaat. Bewonder vanop een afstand.